

Dosarul nr. 3r-251/2020

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Central (V. Pîslariuc)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (I. Secrieru, A. Danilov, Iu. Cimpoi)

Instanța de revizuire: Curtea de Apel Chișinău (G. Dașchevici, A. Minciuna, M. Guzun)

D E C I Z I E

28 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând recursul depus de Tudor Opincă, Lidia Opincă, Serghei Vasian și Societatea cu Răspundere Limitată „Autoshinkev”, reprezentați de avocatul Adrian Crețu,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Întreprinderea de Stat „Centrul de Pregătire a Specialiștilor pentru Armata Națională” și Ministerul Apărării împotriva Consiliului orășenesc Rezina, persoane terțe Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, Agenția Proprietății Publice cu privire la anularea actului administrativ,

împotriva încheierii din 22 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Tudor Opincă, Lidia Opincă, Serghei Vasian și Societatea cu Răspundere Limitată „Autoshinkev”, reprezentați de avocatul Adrian Crețu împotriva deciziei din 02 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 26 iulie 2017 și la 24 octombrie 2017 ÎS „Centrul de Pregătire a Specialiștilor pentru Armata Națională” și Ministerul Apărării au depus cereri de chemare în judecată împotriva Consiliului orășenesc Rezina, intervenient accesoriu Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, prin care au solicitat anularea deciziei Consiliului local Rezina nr. 22 din 16 martie 2017 „Cu privire la declararea bunului imobil cu nr. cadastral XXX proprietate publică a orașului din domeniul privat” și radierea din registrul bunurilor imobile a deciziei enunțate (f.d. 50-52, vol. I).

Prin încheierea din 15 ianuarie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, s-a atras în proces în calitate de persoană terță Agenția Proprietății Publice (f.d. 109, vol. I).

Prin hotărârea din 27 aprilie 2018 a Judecătorei Orhei, sediul Central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de către ÎS „Centrul de Pregătire a Specialiștilor pentru Armata Națională” și Ministerul Apărării.

S-a anulat decizia Consiliului orășenesc Rezina nr. 2/22 din 16 martie 2017 „Cu privire la declararea bunului imobil cu nr. cadastral XXX proprietate publică a orașului din domeniul privat”. S-a menționat că hotărârea constituie temei de radiere din registrul bunurilor imobile a înregistrării deciziei Consiliului orășenesc Rezina nr. 2/22 din 16 martie 2017 „Cu privire la declararea bunului imobil cu nr. cadastral XXX proprietate publică a orașului din domeniul privat”. S-a respins capătul de cerere cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată (f.d. 111, 114-123, vol. I).

La 17 mai 2018 Consiliul orășenesc Rezina a declarat apel, solicitând casarea hotărârii din 27 aprilie 2018 a Judecătorei Orhei, sediul Central (f.d. 125, vol. I).

Prin decizia din 02 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de către Consiliul orășenesc Rezina și s-a menținut hotărârea din 27 aprilie 2018 a Judecătorei Orhei, sediul Central (f.d. 169, 170-177, vol. I).

La 17 august 2019 Tudor Opincă, Lidia Opincă, Serghei Vasian și SRL „Autoshinkev”, reprezentați de avocatul Adrian Crețu, au depus cerere de revizuire, prin care au solicitat casarea hotărârii din 27 aprilie 2018 a Judecătorei Orhei, sediul Central, cu rejudecarea cauzei (f.d. 190-193, vol. I).

Prin încheierea din 11 septembrie 2019 a Judecătorei Orhei, sediul Central s-a restituit cererea de revizuire depusă de către Tudor Opincă, Lidia Opincă, Serghei Vasian și Societatea cu Răspundere Limitată „Autoshinkev”, reprezentați de avocatul Adrian Crețu, împotriva hotărârii din 27 aprilie 2018 a Judecătorei Orhei, sediul Central și s-a explicat revizuenților că sunt în drept să adreseze cerere de revizuire la Curtea de Apel Chișinău, conform competenței materiale (f.d. 212-213, vol. I)

La 25 septembrie 2019 Tudor Opincă, Lidia Opincă, Serghei Vasian și Societatea cu Răspundere Limitată „Autoshinkev”, reprezentați de avocatul Adrian Crețu, au depus cerere de revizuire, solicitând casarea deciziei din 02 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu trimiterea cauzei la rejudecare în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 11 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de revizuire declarată de către Tudor Opincă, Lidia Opincă, Serghei Vasian și Societatea cu Răspundere Limitată „Autoshinkev”, reprezentați de avocatul Adrian Crețu, împotriva deciziei din 02 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către ÎS „Centrul de Pregătire a Specialiștilor pentru Armata Națională” și Ministerul Apărării împotriva Consiliului orășenesc Rezina, intervenienți accesorii IP „Agenția Servicii Publice” și Agenția Proprietății Publice cu privire la contestarea actului administrativ, ca fiind inadmisibilă (f.d. 6-13, vol. II).

La 26 decembrie 2019, prin intermediul oficiului poștal, Tudor Opincă, Lidia Opincă, Serghei Vasian și Societatea cu Răspundere Limitată „Autoshinkev”, reprezentați de avocatul Adrian Crețu, au depus recurs, solicitând casarea încheierii din 11 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, cu emiterea unei decizii, prin care cererea de revizuire să fie declarată admisibilă, casarea hotărârii din 27 aprilie

2018 a Judecătorei Orhei, sediul Central, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în alt complet de judecată (f.d. 20-22, vol. II).

Prin încheierea din 12 februarie 2020 a Curții Supreme de Justiție, s-a anulat încheierea din 11 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Întreprinderea de Stat „Centrul de Pregătire a Specialiștilor pentru Armata Națională” și Ministerul Apărării împotriva Consiliului orășenesc Rezina, intervenienți accesorii Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” și Agenția Proprietății Publice cu privire la anularea actului administrativ și încasarea cheltuielilor de judecată și s-a restituit cauza completului specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău.

Prin încheierea din 22 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de revizuire declarată de către Tudor Opincă, Lidia Opincă, Serghei Vasian și Societatea cu Răspundere Limitată „Autoshinkev”, reprezentată de avocatul Adrian Crețu, împotriva deciziei din 02 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către ÎS „Centrul de Pregătire a Specialiștilor pentru Armata Națională” și Ministerul Apărării împotriva Consiliului orășenesc Rezina, intervenienți accesorii IP „Agenția Servicii Publice” și Agenția Proprietății Publice cu privire la contestarea actului administrativ, ca fiind inadmisibilă (f.d. 64-67, vol. II).

La 02 septembrie 2020 Tudor Opincă, Lidia Opincă, Serghei Vasian și Societatea cu Răspundere Limitată „Autoshinkev”, reprezentată de avocatul Adrian Crețu au depus recurs împotriva încheierii din 22 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii instanței de revizuire, casarea hotărârii din 27 aprilie 2018 a Judecătorei Orhei, sediul Central, cu trimiterea cauzei la rejudecare în alt complet de judecată (f.d. 74-77, vol. II).

În motivarea recursului avocatul Adrian Crețu a invocat că instanța de revizuire a aplicat eronat prevederile art.449 lit. c) Cod de procedură civilă și explicațiile Plenului Curții Supreme de Justiție prevăzute de Hotărârea nr. 2 din 15 aprilie 2013 cu privire la practica aplicării de către instanțele de judecată a legislației procedurale la examinarea pricinilor civile în ordine de revizuire.

A subliniat că, instanța de revizuire nu a dat apreciere probelor revizuenților și anume a contractelor de vânzare-cumpărare dintre intimat – pârât, Consiliul orășenesc Rezina și revizuenți.

A menționat că, decizia nr. 2/22 din 16 martie 2017 prin care terenul cu suprafața de 0,97 ha, cu nr. cadastral XXX din XXX, a fost declarat proprietate publică a orașului Rezina din domeniul privat, urmează a fi supus verificării contenciosului administrativ cu prezența revizuenților.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 22 iunie 2020, recepționată de către reprezentantul recurenților, avocatul Adrian Crețu, la 20 august 2020 (f.d. 70, vol. II).

Astfel, recursul depus de Tudor Opincă, Lidia Opincă, Serghei Vasian și Societatea cu Răspundere Limitată „Autoshinkev”, reprezentată de avocatul Adrian Crețu la 02 septembrie 2020 este în termen (f.d. 74-77, vol. II).

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din conținutul recursului depus de Tudor Opincă, Lidia Opincă, Serghei Vasian și Societatea cu Răspundere Limitată „Autoshinkev”, reprezentată de avocatul Adrian Crețu, rezultă că recurenții nu sunt de acord cu încheierea din 22 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Tudor Opincă, Lidia Opincă, Serghei Vasian și Societatea cu Răspundere Limitată „Autoshinkev”, reprezentată de avocatul Adrian Crețu.

La fel, s-a constatat că pentru a se pronunța astfel, instanța de revizuire a reținut că obiectul litigiului îl constituie actul administrativ - decizia Consiliului orașenesc Rezina nr. 2/22 din 16 martie 2017, prin care terenul cu suprafața de 0,97 ha, cu numărul cadastral XXX din XXX, a fost declarat proprietate publică a orașului Rezina din domeniul privat. Până la emiterea actului administrativ contestat, terenul respectiv aparținea cu drept de proprietate statului. Astfel, atragerea în proces a revizuenților nu era necesară, deoarece actul administrativ contestat nu este favorabil sau defavorabil revizuenților, precum și nu a fost emis la cererea acestora. Prin urmare, circumstanțele descrise de revizuenți drept temei de atragere în proces nu se pretează art. 205 alin. (2) din Codul administrativ.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă concluzia instanței de revizuire de respingere ca inadmisibilă a cererii de revizuire.

Aici, instanța de recurs reiterează că la 01 aprilie 2019 a intrat în vigoare Codul administrativ al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, fapt ce rezultă din art. 257 alin. (1) al codului respectiv, iar conform art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contencios administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedură civilă, cu excepția art. 169-171.

Respectiv, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ analizând situația de fapt din prezenta cauză, consideră oportun de a reitera prevederile art. 451 alin. (1) Cod de procedură civilă care indică expres că, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447 Cod de procedură civilă, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 Cod de procedură civilă și anexându-se probele ce le confirmă.

Instanța de recurs menționează că, revizuirea este posibilă doar în cazurile în care sunt invocate și sunt probate circumstanțe, fapte ori evenimente prevăzute de

lege ca temeiuri, care sunt esențiale pentru relațiile în litigiu și de natură să influențeze soluția adoptată. Temeiurile declarării revizuirii sunt expres prevăzute în art. 449 Cod de procedură civilă care poartă un caracter exhaustiv.

Pornind de la aceste cerințe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că revizuirea unei hotărâri date de către instanță este posibilă doar în cazul în care solicitantul, după devenirea irevocabilă a hotărârii, are un temei din cele prevăzute de art. 449 Cod de procedură civilă.

În același timp, acest temei trebuie să vizeze situația de fapt, care a fost obiectul examinării în instanța de fond, dat fiind că instanța de recurs verifică corectitudinea aplicării și interpretării de către instanța inferioară a normelor de drept material și procesual în limitele materialelor din dosar și în limitele recursului declarat or, nu poate fi revizuită o hotărâre care elucidează o anumită situație de fapt, asupra căreia s-a pronunțat instanța de fond, prin prisma unui temei care caracterizează o altă situație.

Colegiul reține că, pentru a redeschide procesul trebuie să fie invocate temeiurile prevăzute de către art. 449 Cod de procedură civilă și prezentate circumstanțele sau faptele existente obiectiv pentru declararea revizuirii confirmate în fața instanței prin prezentarea unor probe concludente.

Din conținutul cererii de recurs în coroborare cu cererea de revizuire depusă de Tudor Opincă, Lidia Opincă, Serghei Vasian și Societatea cu Răspundere Limitată „Autoshinkev”, reprezentați de avocatul Adrian Crețu rezultă că, revizuenții – recurenții au invocat drept temei de revizuire prevederile art. 449 lit. c) Cod de procedură civilă.

În acest sens, revizuiantul a indicat că instanța de revizuire nu a dat apreciere probelor revizuenților și anume a contractelor de vânzare-cumpărare dintre intimat – pârât, Consiliul orașenesc Rezina și revizuienți.

La fel a susținut că, decizia nr. 2/22 din 16 martie 2017 prin care terenul cu suprafața de 0,97 ha, cu nr. cadastral XXX din str. XXX, a fost declarat proprietate publică a orașului Rezina din domeniul privat, urmează a fi supus verificării contenciosului administrativ cu prezența revizuenților.

În acest context, instanța de recurs reiterează că conform art. 449 Cod de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care: a) s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în legătură cu cauza care se judecă; b) au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei; c) instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces; e) s-a anulat ori s-a modificat hotărârea, sentința sau decizia instanței judecătorești care au servit drept temei pentru emiterea hotărârii sau deciziei a căror revizuire se cere; e¹) a fost aplicată o lege declarată neconstituțională de către Curtea Constituțională și la judecarea cauzei a fost ridicată excepția de neconstituționalitate, iar instanța de judecată a respins cererea privind sesizarea Curții Constituționale sau din hotărârea Curții Constituționale rezultă că prin aceasta s-a încălcat un drept garantat de Constituție sau de tratatele internaționale în domeniul drepturilor omului; g) Curtea Europeană a Drepturilor Omului sau Guvernul Republicii Moldova a inițiat

o procedură de reglementare pe cale amiabilă într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova; h) Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărâre, fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărârii pronunțate de o instanță de judecată națională.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă că invocând prevederile art. 449 lit. c) Cod de procedură civilă, revizuenții nu au probat în modul corespunzător, rezumându-se doar la anexarea contractelor de vânzare-cumpărare, fără a confirma dreptul de proprietate asupra bunurilor imobile prin prezentarea informației corespunzătoare din Registrul bunurilor imobile, ceea ce le acordă un caracter declarativ.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că revizuirea este o cale de atac de retractare și nu reformare prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecătii în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 Cod de procedură civilă.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cauza Roșca vs. Moldova, hotărârea din 22 martie 2005, definitivă din 22 iunie 2006, a subliniat expres că dreptul la un proces echitabil în fața unei instanțe de judecată independentă și imparțială, garantat de art. 6§1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului, urmează a fi interpretat prin prisma Preambulului Convenției, care enunța preeminență principiului supremației dreptului ca element al patrimoniului comun al statelor contractante. Unul dintre elementele fundamentale a preeminenței este principiul securității raporturilor juridice, care înseamnă că o soluție definitivă al oricărui litigiu nu trebuie rediscutată. Totodată, principiul securității raporturilor juridice presupune respectul față de regula lucrului judecat.

Astfel, securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului res judicata, adică caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești, care cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel sau recurs camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O abatere de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (Josan vs. Moldova, nr. 37431/02, §25; Brumărescu vs. România, nr. 28342/95, §6; Ryabykh vs. Rusia, nr. 52854/99, §52).

În această ordine de idei, și având în vedere normele legale naționale și raționamentele Curții Europene a Drepturilor Omului enunțate supra, instanța de recurs reține că o eventuală admitere a cererii de revizuire depusă de către Tudor Opincă, Lidia Opincă, Serghei Vasian și Societatea cu Răspundere Limitată

„Autoshinkev”, reprezentați de avocatul Adrian Crețu în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celeilalte părți la un proces echitabil garantate de art. 6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului.

Astfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind justă concluzia Curții de Apel Chișinău de respingere a temeiurilor de revizuire invocate.

Din considerentele menționate supra și având în vedere că încheierea din 22 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost emisă cu respectarea normelor de drept pertinente, iar recurenții nu au adus în fața instanței de recurs argumente elocvente în sensul demonstrării netemeinicii actului judecătoresc recurat, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge recursul.

În conformitate cu art. 195, 243 alin. (1) lit. b), (2) și (3), art.258 alin. (3) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Tudor Opincă, Lidia Opincă, Serghei Vasian și Societatea cu Răspundere Limitată „Autoshinkev”, reprezentați de avocatul Adrian Crețu.

Se menține încheierea din 22 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea de Stat „Centrul de Pregătire a Specialiștilor pentru Armata Națională” și Ministerul Apărării împotriva Consiliului orășenesc Rezina, persoane terțe Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” și Agenția Proprietății Publice cu privire la anularea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh